

22-23.04.2024

<https://phoenixpublication.uz/>

**ИННОВАЦИОН ХИЗМАТЛАР ВА ЯНГИ ИЛМИЙ ИШЛАНМАЛАР
ИҚТИСОДИЁТНИНГ ПОЙДЕВОРИ.**

Джурова Д.Д.

Бухоро давлат университети катта ўқитувчиси, и.ф.н.(Phd), Бухоро ш.

ddjuraeva@mail.ru

**ИННОВАЦИОННЫЕ УСЛУГИ И НОВЫЕ НАУЧНЫЕ РАЗРАБОТКИ –
ОСНОВА ЭКОНОМИКИ.**

Джурова Д.Д.

*Бухарский государственный университет, старший преподаватель кандидат
экономических наук (Phd), г.Бухара, ddjuraeva@mail.ru*

**INNOVATIVE SERVICES AND NEW SCIENTIFIC DEVELOPMENTS ARE
THE FOUNDATION OF THE ECONOMY.**

Dzhuraeva D.D.

Bukhara State University Senior Lecturer, PhD, Bukhara ddjuraeva@mail.ru

Хозирги кунда Ўзбекистонда янги ишлаб чиқариш тузилмалари ва хизматлар яратишга қаратилган, шунингдек мавжуд салоҳият ва хом ашё ресурсларидан фойдаланган ҳолда инновацион фаолиятни йўлга қўйишга қаратилган инновацион тадбиркорлик субъектлари фаолиятини йўлга қўйиш жуда муҳим ҳисобланади.

Бу эса биринчи томондан мавжуд ва ҳали ишга солилмаган ресурс ва имкониятларни тўлиқ ишга солишга шарт шароитлар яратиб берса, иккинчи томондан бозорга ҳам сифат ҳам нарх устунлигига эга янги товар ва хизматлар яратиш имконини беради.

Ҳар бир хизмат кўрсатиш соҳасидаги корхоналар учун бундай ҳисоб-китоблар, бир томондан, ўз фаолиятини инновацион бошқарувини ташкил этиш муваффақияти нуқтаи назаридан таҳлил қилишга имкон берса, бошқа томондан, саноат соҳасида ҳам, минтақавий шароитда ҳам хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришни бошқаришни такомиллаштиришнинг умумий йўналишларини аниқлаш. Бу, ўз навбатида, хизмат кўрсатиш соҳасидаги хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятига тузатишлар киритиш имконини беради.

Хизмат кўрсатиш соҳаларига инновацияларни жорий этиш зарурати, қисман, корхоналарнинг ташкилий даражаси билан белгиланади: даража қанчалик юқори бўлса, инновацион талаб шунчалик юқори бўлади.

Интеллектуал фаолият соҳасига оид корхоналар қуйидаги ташкилий шаклларга эга: хорижий автомобиллар учун автосервис, уяли алоқа, тиббий ва соғлиқни сақлаш

22-23.04.2024

<https://phoenixpublication.uz/>

хизматлари, кийимларни тозалаш ва бўяш, консалтинг хизматлари. Уй -жой коммунал хўжалиги корхоналарида, таъмирлаш -қурилиш ташкилотларида, ижтимоий хизмат кўрсатиш муассасаларида фаолиятнинг паст ташкилий даражаси сақланиб қолмоқда.

Тадқиқот ишида биз хизмат кўрсатиш соҳасида инновацион фаолиятни ривожлантиришнинг асосий муаммоларини тизимлаштирдик (1-жадвал).

1-жадвал

Инновацион хизмат кўрсатиш соҳасидаги корхона ва ташкилотларни салоҳиятини ошириш муаммолари. Ресурс компоненти¹

Инновацион салоҳиятнинг таркибий қисми	Муаммо омиллари	Муаммонинг моҳияти
<i>1. Ресурс компоненти</i>		
1.1. Илмий-технологик	Илмий технологик салоҳиятнинг етишмаслиги	Илмий ташкилотлар билан янги хизматлар оид технологияларни яратиш бўйича ҳамкорлик алоқаларининг сустлиги; янги технологиялар бўйича тадқиқотлар ва ишланмаларга буюртмалар портфелини шакллантирилмаганлиги; илмий хизматлар бозорининг суст шаклланганлиги
1.2. Техник	Янги техника ва технологияларни жрий этиш қобилиятининг пастлиги	юқори малакали муҳандис-техник кадрларга эҳтиёжнинг юқорилиги янгиликларни яратишдан кўра, инновациялардан нусха олишнинг мутлак устунлиги; ғояни кадрлайдиган ва технологик муаммоларни тушунадиган мутахассислар етишмовчилиги; янги технологиялар ва интеллектуал маҳсулотлар бозорининг яхши ривожланмаганлиги
1.3. Кадрларга оид	Инноватор ва ташаббускор кадрларнинг етишмаслиги	инновацион фаолиятда малакали мутахассисларнинг етишмаслиги; инновациялар учун асос яратадиган илмий ва техник ходимларнинг иш

¹ Муаллиф ишланмаси

22-23.04.2024

<https://phoenixpublication.uz/>

<p>1.4. Молиявий</p>	<p>Инновацион хизмат турларини жорий этиш харажатларини молиялаштириш ҳажмининг камлиги</p>	<p>ҳақининг етарли эмаслиги; ўз молиявий ресурсларининг этишмаслиги, кичик бошланғич капитал, маблағ тўплаш имкониятларининг чекланиши; юқори солиқ юки; нархлар ва тарифларнинг (иссиқлик, газ, сув, электр энергияси, бензин, ижара, хом ашё) доимий ўсиши ҳисобига катта операцион харажатлар; жалб қилинган кредитлар бўйича юқори фоиз ставкалари; кичик бизнес учун зарур гаров ва кредит тарихининг йўқлиги</p>
----------------------	---	--

Инновацион хизмат кўрсатиш салоҳиятини оширишнинг ресурс компоненти сифатида мавжуд илмий-техник салоҳият, молиявий механизмларнинг барқарорлиги ҳамда инвестицион ресурсларнинг етарлилиги каби омиллар инобатга олинаши зарур.

Ахборотнинг этишмаслиги ёки мавжуд ҳолатни тўлиқ баҳолаш имконини берувчи индикаторлар ҳисобининг юритилмаслиги инновацион хизматларни бошқариш натижадорлигига тўғридан-тўғри таъсир кўрсатади. Бунда лойиҳа бошқаруви ва субпудрат механизми функционал компонентни тўлдирган ҳолда соҳани бошқариш ва ривожлантиришда мавжуд муаммоларнинг ечимини таъминлаб беради. Республикамизда инновацион хизматлар кўрсатишни ривожланишига оид прогноз кўрсатичлар сценариялари ишлаб чиқилди. Республикамизда инновацион фаолиятни ривожлантиришга қаратилган мақсадли дастурларни амалга оширилиши натижасида эришилган ижобий тенденциялар сақланиб қолган тақдирда 2025 йилга қадар бўлган муддатда инновацион хизматлар кўрсатиш ҳажмини 2020 йилга нисбатан қарийб 2,5 марта оширишга эришилади.

ФЙДАЛАНИЛГАН АДАБИЁТЛАР:

1. Д.Д.Джураева. /Мехмонхонада ходимлар сифатини оширишда инновацион жараёнлардан фойдаланишнинг устувор йўналишлари // Бухорони туризм чоррахасига айлантириш имкониятлари- мавзусидаги халқаро илмий- амалий конференция мақолалар тўплами. Бухара: 2019., 279-282 с.
2. Джураева Д.Д./ Хизматлар соҳаси ривожланишида инновацияларнинг ўрни // Давлат хусусий сектор шериклиги асосида туризм соҳасида кластерларни шакллантириш истиқболлари: Республика илмий амалий анжуман тезислар тўплами. Бухоро: 2019., 160-163 б.
3. Djuraeva D.D. /Benifits of using innovative ideas and developments in services // Иқтисодиётда инновациялар 3 махсус сон. Тошкент: 2020., 20-25 б.
- 4.Джураева Д.Д. Иқтисодиётни модернизациялашда инновацион ёндашувнинг ўрни // Ўзбекистонда илмий амалий тадқиқотлар мавзусидаги конференция. Тошкент: 2020., 279-281 б
5. kizi Djurayeva D. D. et al. Scientific and methodological aspects of the formation of an innovative set of services //Scientific reports of Bukhara State University. – 2021. – Т. 5. – №. 1. – С. 227-238.
- 6.Джураева Д. Д. Массовая культура и человеческий потенциал //Ученый XXI века. – 2017. – С. 99.
- 7.Джураева Д. Д. Рол инновационных идей и разработок в развитие услуг //Мировая наука. – 2019. – №. 4. – С. 278-281.
- 8.Джураева Д. Д. ВЛИЯНИЕ МАССОВОЙ КУЛЬТУРЫ НА ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ //ДНИ НАУКИ–2017. – 2017. – С. 33